REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIRQURÍ de ANUNȚURÍ:
In Viena: la N. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner., Heinrich Schalek, . Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-korut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. Publicarĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 fr. pe an.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brasov
Administrațiunea, Piața mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe șese lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe șése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 53. Brașov, Vinerĭ 7 (20) Martie. 1903.

Pactul în camera din Viena.

Fără sgomot s'a început alaltăerĭ în camera austriacă prima cetire a proiectelor pactului economic austro-ungar. Cât nu s'a vorbit și nu s'a scris despre acest pact de șése anĭ! Câte temerĭ, câtă iritațiune nu a produs cestiunea lui în tótă monarchia! Era un timp, când se credea, că încurcătura parlamentară în Austria, apoi nisuințele opuse reînoirei pactului în condițiile de mai înainte, ce se manifestau în Ungaria ca și în Austria, și în fine demonstrațiile stângei estreme maghiare în contra teritoriului vamal comun, vor face se isbucnéscă o crisă seriósă, care ar fi sguduit dualismul din temelie. Conferențele dintre miniștrii ungarĭ și austriacĭ de pe la finele anului trecut, carĭ păreau a nu mai avé sfîrșit, erau urmărite încă cu mare încordare de tótă lumea din monarchie.

După atâta încordare a trebuit sĕ urmeze însĕ și descordare și într'adevĕr se pare că de vre-o două lunĭ poporațiunea atât de hărțuită cu cestiunĭ de aceste — din carĭ nu se alege decât cu-o neîntreruptă urcare a sarcinelor publice și cu alte multe neajunsurĭ și nedreptățĭ — a devenit indiferentă față cu întrebarea décă pactul se va puté încheia pe cale parlamentară, orĭ că va da nascere unei nouĕ și necalculabile crise în raporturile dintre cele douĕ state dualiste?

In mijlocul unei astfel de disposițiunĭ, ce a început sĕ fie mai têmpită față cu marea importanță a pactului economic, s'a început în camera din Viena desbaterea proiectelor de lege privitóre la el.

Pentru prima cetire s'au înscris la cuvênt ca la o sută de deputațĭ. Semn, că totușĭ nu se ignoréză grava și deosebita însemnătate economică și politică a acelor proiecte de lege.

Se va încinge dér în parlamentul austriac o desbatere liniștită, dér fórte însemnată nu numai în ce privesce cestiunea pactului în înțelesul strins al cuvêntului, ci și în ce se referă la legăturile dintre Austria și Ungaria, ce deja de mult au început a-se slăbi vĕḑênd cu ochii.

Ministru-președinte Koerber a făcut ce a făcut și a scăpat de obstrucțiune. Urmarea e, că Reichsrathul deja a început discuțiunea legilor pactului.

Ce va face însĕ d-l Szell? Scăpa-va și el de îmbrățișările obstrucțiunei și când, pentru a pune în desbatere proiectele pactului? Orĭ că oposiția, care combate cu atâta înverșunare legea militară, va face obstrucție și în contra proiectelor pactului?

Aceste sunt întrebărĭ. la carĭ adĭ nu se póte rĕspunde, dér carĭ ne arată, că crisa s'a amânat întru câtva, dér n'a putut fi întru nimic delăturată prin învoirea stabilită între Szell și Koerber la anul nou.

Austriacii nu sunt mulțumițĭ cu pactul present, care ar fi rĕu pentru ei, dér ḑic, că, deocamdată cel puțin, ar puté fi chiar mai rĕu făr' de rĕu. De altă parte cei din camera vienesă vĕd, că, lucrurile în monarchie iau o direcțiune, încât separațiunea economică și vamală a statelor dualiste a ajuns a fi numai o cestiune de scurt timp.

Dincolo, în partea austriacă, sunt adĭ mai numeroșĭ cei ce doresc divorțul, ca în partea ungară a monarchiei. Deja între bărbații politicĭ din Viena domnesce părerea, că, de se va și încheia, pactul de față va fi cel din urmă, pe care'l va încheia Austria cu Ungaria.

Kossuthiștii și proiectele militare. In conferența de alaltăerĭ séra a partidului kossuthist, s'a adus la cunoscința membrilor, că partidul e în stare a continua obstrucția contra proiectelor militare timp nedeterminat. Partidul dispune încă de 39 oratorĭ, carĭ vor lua cuvêntul, în desbaterea generală, contra proiectelor. Se vor țíné meetingurĭ de protestare contra proiectelor, la 22 l. c., în Gödöllö, Vaț, Török-Szt.-Miklos, Pojun, Fot, Ungvar, ér în 25 l. c. în Erzebetfalva, Zombor și Sătmariu. La fie-care din aceste meetingurĭ, partidul îșĭ trimite representanții.

Austriacii și Ungurii.

(Pactul austro-ungar.)

Parlamentul austriac a început alaltăerĭ prima cetire a proiectelor pactului vamal austro-ungar. In ședința de Marțĭ au vorbit șése oratorĭ, dintre carĭ trei s'au ocupat mult cu raporturile dintre Austria și Ungaria și cu afacerile interne ale Ungariei.

Cehul agrar *Prazek* a declarat. că deși partidul sĕu este în principiu pentru teritoriul vamal independent, totușĭ agrarianii cehĭ întră în discuția pactului, în speranța, că guvernul va liniști tóte naționalitățile Austriei și va consolida puterea ei față cu Ungaria.

Baernreither recunósce perseveranța și dibăcia, cu care guvernul actual a representat interesele Austriei în tratările cu Ungaria. E convins, că pactul va fi primit, deși cu sentimentul, că starea actuală nu póte sĕ mai dureze mult timp, stare, care esistând așa cum esistă, abia se mai póte vorbi despre teritoriu vamal comun. Pactul trebue primit, fiind-că o separațiune ar fi un rĕu mai mare, decât comuniunea. Pactul însĕ nu e permis sĕ fie considerat ca un punct de repaus, ci numai ca o îndemnare spre muncă energică. Vom căuta o nouă formă — continuă oratorul — pentru comuniunea cu Ungaria, și vom afla-o. Restabilirea raporturilor normale în Austria și Ungaria ne va da forță, ca în calitate de *stat unitar* (Gesammtstaat) sĕ privim cu încredere în viitor. Din punctul de vedere al *statului unitar* condamnă bucuria unora, că actualmente raporturile sunt rele în Ungaria. Interesul monarchiei pretinde, ca atât dincóce, cât și dincolo de Laita .lucrurile sĕ mérgă bine și raporturile sĕ fie aranjate.

Lindner spune, că Ungurii vor sĕ sgudue basa unității armatei. Germanii din Ungaria sunt prigonițĭ în așa chip, încât împĕratul Austriei ar trebui sĕ strige odată regelui Ungariei: *S'a sfîrșit cu răbdarea nóstră!* N'aștéptă nimic bun la pact, de aceea declară că nu primesce proiectele.

Lemisch ḑice, că pănă când între Austria și Ungaria va esista uniune vamală, tariful vamal va servi interesele ungare. De aceea agrarianii și industriașii austriacĭ ar trebui sĕ procédă cu puterĭ unite contra comuniunei vamale, pentru-ca Austria sĕ fie independentă. Unii se mângăe cu aceea, că pactul acesta este ultimul. Oratorul însĕ nu crede, că în timp de ḑece anĭ Ungaria va progresa atât de mult cu pregătirile sale, încât sĕ pótă elimina pe Austria. Apoi continuă așa (după raportul lui „Bud. Hirlap“ de la 18 Martie):

Naționalitățile nemaghiare din Ungaria ar trebui sĕ se deștepte odată în consciința naționalității lor, și bravii Șvabĭ ar trebui sĕ aibă în vedere, că ei au servit până acum de pat cald micei grădinĭ maghiare, ca și Germanii din Austria. Va fi în folosul lor, décă anti-semitismul va lua în Ungaria proporții maĭ marĭ. Antisemitismul dórme încă, dér décă se va trezi, înșișĭ Maghiarii adevĕrațĭ vor vedé, ce lĭ-au făcut Jidovii. Ura și disprețul cu care Ungaria se pórtă față de Austria, în mare parte e de origine jidovéscă și cei din Ungaria încă vor băga de sémă amestecul grozav al maghiarimei cu jidovimea. C'o Ungarie purificată vom puté, póte, sĕ încheiem un pact sănĕtos. Onórea națională ne îndémnă, sĕ luăm posiție contra semito-avarilor. Cu acésta datorim noi și

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Un capitol

din domnia lui Cuza-Vodă.[1])

Cestiunea abdicărei.

(Fine).

Fără îndoiélă, că nu s'a găsit mijlocul de a pătrunde în tainele consciinței omenescĭ; dér se póte cel puțin indirect conchide din rostirile esterióre asupra îmboldirilor ce le determină, și după doveḑile adunate ni-se pare peste putință de conchis alt-fel, decât, că Alexandru Ioan I. când rostise către adunare însĕmnătórea hotărîre de a-se retrage din domnie, nu fățărîse numai o închipuire înșelătóre, ci adusese la lumină chiar fundul cugetului sĕu.

Ce împrejurărĭ însĕ împingea pe domnitor la părăsirea puterei?

Cu tóte că de la început chiar, la urcarea lui pe tronul îngemănat al ambelor țĕrĭ române, el declarase, că se suie în el numai pentru a lucra la deplina realisare a principiilor formulate de divanurile ad-hoc, decĭ la aducerea unui principe strĕin, nu se póte tăgădui, că el îșĭ puse ca țîntă îndeplinirea întregului lor program, către care el alipi pe acel tras de Convenția de Paris — transformarea societății românescĭ din starea sa medievală în una modernă și civilisată. Era firesc lucru, ca el sĕ-șĭ pună ambiția lui în aducerea la îndeplinire a acestor transformărĭ și sĕ nu se mulțăméscă, după a lui întronare, numai cu stăruința pentru principele strĕin, ér el sĕ se cobóre de pe înălțimea la care fusese urcat, fără a lăsa alte urme de trecerea lui pe ea, decât aceea de a fi fost o neînsemnată verigă între trecut și viitor. Era peste putință, omenesce vorbind, ca colonelul Cuza devenit domn al ambelor țĕrĭ române, sĕ nu-șĭ pună ambiția lui întâiŭ în realisarea unirei desĕvîrșite, și după-ce acésta îĭ isbuti, sĕ nu pună umĕrul și la aducerea la îndeplinire a celor-lalte mĕsurĭ prevĕḑute de Convenție: introducerea egalității civile și politice și îmbunătățirea sorții țĕranilor; apoi și altă cestiune, pe care o moștenise nedeslegată de la vremile mai vechĭ, desrobirea mănăstirilor și a bisericei din lanțurile grecismului. Când sórtea îl adusese în fruntea țĕrilor române în o epocă de probleme atât de grele și de complicate, puté el, décă se simția înzestrat cu vlaga și cu destoinicia trebuitóre, sĕ nu cerce a lor deslegare, ci sĕ lucreze numai cât pentru a ceda tronul unui altuia, care sĕ le deslege în locul lui? Orĭ-cine cunósce sufletul omenesc, orĭ-cine îșĭ dă sémă de farmecul luptei cu greutățile și de adênca mulțămire sufletéscă de a-le fi învins; orĭ-cine scie ce este ambiția, mai ales când ea este călăuzită de simțĕmêntul altruist de a face binele semenilor; orĭ-cine va privi la toțĭ conducĕtorii omenirei, carĭ nicĭ unul nu șĭ-a părăsit rolul, ci toțĭ au căutat sĕ-l întindă, cu cât cresceau isbânḑile în jurul lor, va conveni, că ar fi fost a-se cere o lĕpădare de sine supra-omenéscă de a lăsa la o parte prilegiul lucrărei personale și a-se mulțămi numai de a sluji de tréptă pentru înălțarea altuia. De aceea îl și vedem pe Alexandru Ioan I. atât de supĕrat și de pornit contra tuturor acelor ce, în cursul domniei lui, voiau sĕ-l vadă înlocuit, pe când el era tocmai în toiul deslegărei marilor cestiunĭ pe carĭ împrejurările le impusese asupra domniei lui. De aceea se supĕrà el pe ministeriul Ioan Ghica din Moldova, când acesta aderéză la propunerea lui Cogălniceanu prin care amintea din nou domnitorului făgăduințele sale privitóre la domnul strĕin; de aceea este atât de adênc rănit de desbaterea reînoită a principelui strĕin în adunarea din 1863 și alternativa în care fusese pus, séu de a abdica séu de a-se pune de-asupra legilor la sfîrșitul sesiunei din 1864, îl împinge la lovitura de stat: căcĭ el avea încă de resolvit póte cestiunea cea mai grea a întregei sale domnii, cestiunea rurală.

Acum însĕ, la începutul sesiunei din 1866, posițiunea domnitorului se schimbase cu totul. Tóte reformele cele marĭ, unirea, secularisarea averilor mănăstirescĭ, legea rurală, schimbarea sistemului electoral și democratisarea societății, egalitatea civilă întemeiată pe noii codicĭ, emanciparea bisericei — fusese îndeplinite, și tocmai acéstă îngrămădire pré mare de acte însĕmnate apăsa asupra lui. Făcuse pré mult și ce-i mai rĕmânea de făcut, în limitele putinței de atuncĭ, era numai lucrare de a doua mână. Cum observă *Trompeta Carpaților* „el gârbovise cu desĕvîrșire prin producția sa uriașă de 5 anĭ, și din ḑiua când a consacrat viéța lui producĕtóre prin plebiscitul național recunoscut de Europa întrégă ca act solemn, ca manifest inviolabil al deplinei autonomii, Vodă-Cuza ajunse la apogeul sĕu, cu tóte forțele sale producĕtóre sleite; nu se mai puté menține pe acéstă culme, pentru-că nu mai puté produce nimic egal

fraților de sânge din Ungaria. Nu ne pasă, décă presidentul dietei ungare ascultă liniștit când se vorbesce că soldații maghiarĭ tânjesc sub stindardul negru-galben; nu ne pasă când în Ungaria se abordéză cestiunea incompatibilității corónei austriace cu coróna ungară, deși va fi interesant se scim, cum se vor forma lucrurile sub a doua generație, când pe tronul austriac va ședé unul, pe tronul ungar altul. Nu ne pasă când un jidano-maghiar amenință cu înființarea unui partid anti-monarchic. Ne-am deprins, deja de pe timpurile bĕtrânului Kossuth, ca acei domnĭ sĕ pună coróna ungară pe capul unuia, care nu e din familia Habsburgilor. Nu putem însĕ sĕ fim indiferențĭ, când frații noștri de sânge sunt asuprițĭ în mod brusc și sunt forțațĭ a renunța la naționalitatea lor și a deveni Maghiarĭ, — ceea-ce în Ungaria e posibil cu prețul unui timbru de o coróană. N'am avé nimic de obiectat, décă s'ar înființa cât mai curênd armata maghiară, cum doresc Maghiarii. Căcĭ atuncĭ vom cheltui banii pentru armata austriacă, ér plata pentru susținerea părții ungare a armatei am ceda-o amicilor noștri de peste Laita. Noi nu vom împiedeca Ungaria în nisuința de a-șĭ câștiga independența. Trebue însĕ sĕ grijim, ca sĕ nu cheltuim prea mulțĭ banĭ austriacĭ pentru pregătirea acestei independențe. Décă în dieta ungară se rostesc cuvinte aspre la adresa Austriei, atuncĭ nu e la loc tonul elegic, ce-l audim aicĭ de pe băncile ministeriale, când e vorba de Ungaria.

Desbaterea s'a continuat erĭ.

SCIRILE DILEI.

— 6 Martie v.

Uniforme de teatru confiscate. Cu ocasiunea representației demonstrative *„Gott erhalte"*, ce s'a dat la 14 Martie în Budapesta, s'au întrebuințat uniforme de honvedĭ. După representație s'a presentat un comisar de poliție la directorul teatrului, cerênd sĕ-i arate uniformele. Poliția primise anume o anonimă, în care se spune, că piesele de uniformă pórtă stampila academiei militare „Ludovica", de unde probabil au fost furate. Poliția a vĕdut în adevĕr stampila Ludovicei și a confiscat uniformele, deși directorul a declarat, că le-a cumpĕrat de la firma Hecht, care furniséză uniforme și pentru alte teatre. In chestiunea uniformelor koșuthistul Gal a interpelat erĭ în dietă. Szell a rĕspuns, că în urma cercetării s'a descoperit, că Hecht a cumpĕrat bonafide acele uniforme. Poliția le-a restituit directorului.

Visita lui Wilhelm II la curtea din Dresda. Dilele acestea împĕratul Germaniei a făcut o visită la curtea din Dresda. La dejunul, ce s'a dat în onórea lui, împĕratul a ridicat un trast în sănĕtatea regelui Gheorghe, asigurându-l de simpatia sa nealterată.

— Regele Gheorghe înainte de a pleca la sud, spre a-șĭ căuta de sănĕtate, a adresat poporului saxon un manifest în care amintind de nenorocirea recentă, dice, că aceea a fost provocată de patima nesăbuită a principesei, care încă mai de mult era o femeie căḑută. Regele declară, că plécă din țéră în covingerea firmă, că poporul i-a păstrat vechea încredere și iubire.

Trei milióne pentru o reședință. Pentru noua reședință a împĕratului Wilhelm II în Posen, statul a votat 3 milióne mărcĭ cu carĭ se va construi castelul imperial. Impĕratul va merge regulat în toțĭ anii sĕ locuiéscă câte-va lunĭ la Posen, după cum face cu reședința sa din Alsația.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov au întrat de la d-l paroch Dr. Vas. *Saftu* și de la d-l diacon Ioan *Prișcu câte 7 cor.* (cu totul *14 cor.)*, onorariul d-lor de la parastasul pentru binefăcĕtorii mesei studenților, pe care l-au oferit marinimos fondului mesei studenților; de la d-l Dr. I. *Clóje 10 cor.* la „Fundaț. Haral. T. Stănescu" p. masa stud.

In loc de cunună peritóre pe mormêntul decedatului șef tractual, a M. O. D. Traian Mețianu, au întrat următórele contribuirĭ, din partea preoțimei tractului *Bran*: Leonte Pușcariu, paroch Sohodol, Virgil Pop, paroch Cristian, George Babeș paroch Sohodol, Aron Gogonea, paroch Poiana Mĕrului, George Tișca, paroch Moeciul superior, Moise Micu, paroch Poiana Mĕrului, Iacob Zorca paroch Vlădenĭ câte 2 cor. Ilarion Plotogea, paroch Tohanul nou, N. N. paroch Zêrnescĭ, N. N. paroch Zêrnescĭ, Iosif Comanescu j. paroch Ghimbav, Iosif Comanescu s. paroch Codlea, Ioan Moșoiu, paroch Șimon, Ioan Mănoiu, capelan câte 1 cor. Nicolae Mănoiu, paroch Șimon 50 banĭ, N. N. paroch Rêșnov 1 cor. Ioan Cențu paroch Sirnea 1 cor. Isaia Enescu, paroch Cheia 1 cor. Suma cor: 24·50. Tot în același scop au întrat încă *20 cor.* de la d-l Nic. *Garoiu*, adv. în Zêrnescĭ. Priméscă pioșii donatorĭ cele mai căldurose mulțămite. — *Direcț. școl. medii gr. or. române.*

Cadravu găsit. In diua de 17 Martie s'a găsit în pădurea comunei Seliște cadravul lui Dumitru Tintea din acea comună. Procuratura din Sibiiu a trimis la fața locului o anchetă.

Promoție. In 14 l. c. a fost promovat la gradul de Dr. în sciințele juridice la universitatea din Clușiŭ, d-l Corneliu Rusu, fiiul parochului gr. cat. din Țaga.

Anunț de concert. După cum aflăm, în 27 curent se va da în sala hotelului Orient un concert de virtuosul violinist: *Arno Hilf*, profesor la Conservatorul regesc din Lipsca cu concursul binevoitor al dómnei *Daisy Krones* și al domnului director de musică *Rudolf Lassel* din Brașov. Programul se va publica mai târdiu. Domnul *Arno Hilf* a fost instructorul la Conservatorul din Lipsca al tînĕrului și bine apreciatului violinist brașovean, d-l *Rudolf Malcher.*

Impușcat prin ferĕstră. Moise *Bratu* (Tișcu) din comuna Silaș (Bănat) era om fórte bogat. Intr'una din serile trecute Moise ședea singur la masă, — nevastă-sa se duse undeva. — De-odată se audì de afară o pușcătură și un proiectil străbătând prin ferĕstră îl nimeri pe Bratu drept în tîmplă, așa că nenorocitul cădù mort la pămênt. Bratu era în etate de 68 anĭ și moșneagului i-se aprinsese călcâiele anul trecut după o fată, tip de frumsețĕ, pe care o și luà de nevastă. Inainte de cununie Bratu își făcù testamentul, conform căruia tótă averea sa sĕ o moștenéscă după mórtea lui tinera sa nevastă. Trecù cununia și veniră așa numitele sĕptĕmânĭ de mere. Dér abia intrară în ele și moșneagul începù sĕ-șĭ tortureze nevasta cu scene de gelosie și cu bătăi. In ce legătură va fi stând gelosia, bătăile și testamentul cu proiectilul, care îl trimise pe Bratu pe cealaltă lume, acésta o va descurca judecătoria din Buziaș, pe care procurorul din Timișóra a însărcinat'o cu cercetarea.

Profesorul de la facultatea teologică și Vészi. Dilele acestea — profesorul din limbile semitice de la facultatea teologică din Budapesta, Dr. Gh. *Kanyurszky* și-a serbat aniversarea a 50-a a nascerei. Din acest incident a dat pretinilor sĕi o cină copiósă. Deputații Bakó și jupânul Vészi (!), neputênd lua parte la acest ospĕț, l'au felicitat în nisce versurĭ detestabile, pe carĭ le publică „M. Szó". Tonul acestor versurĭ, în carĭ între altele pretinii îi doresc profesorului, ca se fie sănĕtos și sĕ cheltuéscă cât se póte de puțin la farmacie și sĕ rĕmână mai mult de cheltuielă pentru „Inczĭ" — (!), este din cele mai disgustătóre....

Isprăvile călugărilor rușĭ. Diarele francese au început sĕ înregistreze scirĭ despre nisce fapte murdare a călugărilor rușĭ. *„La Presse"* din Paris primesce din Moscva scirea, că nisce călugărĭ au furat pe o frumósă domnișóră rusă din înalta aristocrație locală, pe care au batjocurit'o. Poliția a descoperit răpirea.

Jacques bărbier. In Paris s'a ivit un nou Jacques, nu însĕ Jacques spintecătorul, ci Jacques bărbierul. Individul acesta are mania de a sta la pândă pe la colțurile strădilor de pe la periferia orașului și décă trece pe acolo vr'o damă solitară, sare la ea cu un briciu și îi taie pĕrul, ba pe unele le-a ras chiar pe cap. Poliția nu l'a putut prinde până acuma, se bănuesce însĕ că este un fost contabil de bancă cu numele Jacques Valgras.

Românii macedonenĭ.

Un fost ministru conservator, într'o convorbire ce a avut'o cu colaboratorul diarului *„Cronica"* din Bucurescĭ, a făcut mai multe declarații importante cu privire la cestiunea macedoneană.

— Ce credețĭ despre situația actuală din Macedonia, l'a întrebat colaboratorul „Cronicei".

— Eu cred așa: Turcia va acorda un *simulacru* de reforme, de carĭ vor *profita* mai mult Bulgarii și Grecii. Românii vor fi păstrațĭ, fără sĕ jóce vre-un rol politic...

— Așa ar fi, décă numĕrul Românilor Macedonenĭ n'ar fi destul de mare.

— In afară de Trikala, dise fostul ministru, eu nu cunosc în Macedonia alt oraș românesc.

— Tricala este în Tesalia; în Macedonia sunt mai multe orășele și orașe românescĭ, cum este Bitolia cu 15.000 de Românĭ...

— N'am audit de așa ceva. Dér, în sfîrșit. Décă Românii macedonenĭ pretind drepturĭ la viéță politică, atuncĭ trebue sĕ facă ca Bulgarii. Trebue sĕ lupte cu armele, sĕ-șĭ expue piepturile la glónțele și baionetele turcescĭ, pentru-ca Europa sĕ ție sémă de ei. Cu vorbe frumóse, cu tirade de patriotism, cu articole literare făcute la Bucurescĭ, nu se face cestie națională. Suntem sătui de tóte acestea... Cu memorii, cu proteste și cu articole de diare, nu se face cestiune națională.

— D-vóstrĕ descuragiațĭ pe naționaliștĭ. Cestiunea din Macedonia depinde de modul de vedere și de gradul de interes al bărbaților politicĭ din România. Décă în Sofia n'ar fi un centru de mișcare macedoneană, în Macedonia nu s'ar fi produs nicĭ o rĕscólă, observă colaboratorul „Cronicei".

---

cu ceea-ce produsese. Două fulgere numai a mai putut da spre rechemarea splendórei sale trecute: independența bisericei și scrisórea către Pórtă".[1])

Pe lângă acéstă împrejurare, se mai adauge și nemulțămirea aruncată în țéră prin reformele lui, carĭ loviau de-ocamdată aprópe în tóte interesele. In afară de partidul boieresc, ce se simțise sdrobit prin mĕsurile egalitare luate de domnitor, partidul stângei, ce tot sporia în numĕr cu cât țéra se deștepta, nu-i puté ierta sugrumarea libertăților publice și mai cu sémă pe aceea a presei ce rĕmânea tot încătușată sub regimul ordonanței din 1859. Adusese nu e vorba ómenĭ noi în adunare; dér aceștĭ ómenĭ, îndată-ce se vĕdură în trebĭ, se deșteptară și trecură în partea fruntașilor apĕrătorĭ ai dreptului poporului față cu ocârmuirea, precum se vĕdù acésta pré bine din ținuta adunărei în a doua ei sesiune, acea din 1865—1866. Numĕrul ómenilor pe carĭ se răzĕmase domnia lui, se subția necontenit, încât cum ne spune Bolintineanu, „nația a fost indiferentă la căderea lui Cuza, fiind-că după 2 Maiŭ guvernul devenise absolut".

Către același resultat ducea însĕ și alte părțĭ ale purtărei lui: adoptarea copiilor cunoscuțĭ de tótă lumea ca adulterinĭ, lovise prea în fața moralei publice, chiar în o țera cu moravurile rĕtăcite precum era România. Apoi era în destul de firesc lucru a se presupune, că adoptarea sĕ făcuse în scopul „de a se declara un copil de moștenitor al tronului".[1]) Caracterul domnitorului nepăsător și temător de oboselă, lăsase în curênd pe acei ce-l încunjurau mai de aprópe sĕ pună mâna pe conducerea trebilor. Se întrodusese un regim de camarilă, în care erau a tot-puternicii Librecht, Docan, Pisoschi.[2]) Bolintineanu spune că, acéstă camarilă a pierdut pe d-l Cuza. De cum ea începù, se simți o mare schimbare chiar și în caracterul domnului. Tótă curtea cu miniștrii împreună recunosceau autoritatea ei. De aicĭ se numeau și se destituiau funcționarii: de aicĭ se opria de multe-orĭ acția miniștrilor sĕu se elibera".[3]) In sfêrșit finanțele nu se puteau îmbunătăți cu nicĭ un preț, și fie-care budget se solda cu deficite și se echilibra cu împrumuturĭ, producênd nemulțămirĭ în tótă lumea; ér funcționarii erau neplătițĭ cu lunile și dajnicii amenințațĭ necontenit cu noue sarcinĭ.

Așa era posiția lui lăuntrică. In afară nu stetea mai bine. Afară de puterile acele, carĭ tot-déuna îl combătuse, precum erau Austria și Rusia, acuma și Francia, puternicul lui sprijin în tóte vremile de grea cumpănă prin care trecuse, îl părăsise. De la nota înserată în *Moniteur du Soir* din 21 Sept. 1865,[4]) în care se resfrângea supărarea curței francese, chip pentru isbucnirea turburărilor din 3 August, raporturile cu Franța merseră tot înrĕutățêndu-se și, lucru curis, învinuirea de căpitenie ce se aducea domnitorului, era plecarea lui către Rusia, când pe de altă parte cabinetul rusesc îl învinuia de prea marea supunere la politica francesă. Chiar scopul lui de abdicare, manifestat prin mesagiul din Decemvrie 1865, se interpreta ca o manoperă menită a aduce un principe rusesc, pe ducele de Leuchtenberg, în fruntea României. Așa *Le Temps* spunea, că „domnitorul scià, că prin acéstă declarație, el măgulia pe Rusia și că s'ar apropia de dênsa. Rusia în adevĕr, nu trebue s'o uităm, ține un suveran gata, și în diua când Cuza ar abdica, principele de Leuchtenberg ar fi acolo. Insĕ cu el, Rusia ar domni cum a domnit cu gospodarii și cu căimăcamii de altă dată. Etă încotro bate vêntul pentru moment. Declarația lui Cuza, sub o formă de patriotism nehotărît și de generalitate, conține o amenințare la adresa Turciei, Austriei și a Franței".[5]) Și décă *Le Temps* este un organ potrivnic domnului, nu este el singur, care pomenesce despre svonurile ce umblau pe atuncĭ. *Le Siècle*, organ prietinesc, spunea și el că „naționalitatea română ar fi în primejdie, décă s'ar lăsa mai mult timp sĕ se rĕspândéscă vuetul, că domnitorul ales de ambele adunărĭ ar fi dispus a lăsa vacantă puterea esecutivă. Astfel de situațiunĭ nu pot sĕ se prelungéscă fără pericol. Se vorbesce de principĭ rușĭ, austriacĭ, de federații. Cel

1) *Trompeta Carpaților*, 24 Februarie 1864.

1) *Viața lui Cuza Vodă* p. 117 și p. 125.

2) Asupra lui Librecht, origina lui vedĭ Frideric Damé, *Histoire contemporaine de la Roumanie*, Paris, 1901. Décă nu ne-am referit mai des la resumatul în destul de bine făcut din domnia lui Cuza al d-lui Damé, este fiind că tocmai era numai un resumat, care nu putea fi utilisat în o scriere mai pe larg.

3) *Viața lui Cuza Vodă*, p. 128.

4) Mai sus p. 49.

5) *Le Temps* 11 Ianuarie 1866 (30 Decemvrie 1865.) Diarul revine asupra chestiunei în numĕrul sĕu din 12 Ianuarie (31 Dec.) 1836. „Ce chef de la Roumaine aurait jeté les regars vers St. Pétersbourg et fait briller aux yeux de la Russie l'espoir de ménager, par son abdication, des chances au duc de Leuchtenberg."

— Aicĭ la noi nu se póte face nimic. Opoziția la noi în țéră este neputinciósă, ér guvernul este rĕu-voitor causei românescĭ din Macedonia. Românii macedonenĭ nu pot conta decât pe ei înșī-șī. Sĕ facă ei o mișcare acolo în Macedonia, sĕ se agite ca Bulgarii, sĕ avem noi acolo martirĭ, carĭ îșī expun viéța șī-șī varsă sângele, și atuncĭ de sigur, că din acest sânge va rĕsări libertatea Românilor macedonenĭ.

Academia Română.

Sesiunea generală din anul 1903.

Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1902—1903.

Domnilor Colegi,

Sunt trei decĭ și șépte de anĭ de când acéstă instituțiune de cultură națională șī-a început activitatea, de odată cu anul în care Cel de sus a încredințat cârma afacerilor patriei în mânile alesului națiunei. Desvoltarea și lucrările Academiei au fost totdéuna onorate de neadormita atențiune a Augustului nostru Suveran, care îndemnând la munca în tóte direcțiunile, a fost în deosebĭ preocupat de a vedé desvoltându-se studiile naționale asuale istoriei, asupra limbii și asupra literaturii, în carĭ se oglindesce geniul némului cu caracterele luĭ specifice.

Regele nostru nu s'a mulțămit a onora lucrările academiei asistând la ședințele ei, ci însușī a luat parte activă la lucrarea nóstră, cetind comunicărĭ scientifice, făcênd darurĭ prețióse pentru colecțiunĭ, propunênd și dând ajutóre marĭ, spre a se face lucrărĭ de cea mai mare însemnătate.

Acéstă conlucrare a Augustului nostru suveran cu Academia Română, a stabilit legăturĭ scumpe între suveranul țĕrei și casa luĭ și între acéstă instituțiune de cultură. Tóte evenimentele vesele și înălțătóre, ca și cele triste și dureróse, întâmplate în casa și familia regală, au avut totdéuna ecoul lor puternic în sînul Academiei nóstre.

In anul trecut națiunea întrégă a fost adênc emoționată de serbarea de la 10 Maiŭ, când se împlini un pătrar de secol de la recâștigarea independenței patriei prin vitejia fiilor ei, conduși pe calea gloriei de marele ei căpitan și rege. Emoțiunea, care în acea di a cuprins națiunea întrégă, a avut resunet și în sînul Academiei, unde a fost exprimată prin frumóse cuvêntărĭ de colegii noștrii I. C. Negruzzi, Gr. G. Tocilescu, D. C. Ollănescu și Dr. C. Istrati.

I. *Membri Academiei.*

In cursul acestui an, Academia nóstră a avut durerea de a perde pe membrul ei onorar Rudolf Virchow și pe membrii corespondențĭ Dr. N. Kalinderu și Dr. Al. Vitzu.

Rudolf *Virchow*, cel mai însemnat medic al secolului XIX, a murit în diua de 5 Septemvrie st. n. la Berlin, netrecênd nicĭ un an deplin de la serbarea jubileului sĕu de 80 de anĭ. El a fundat patologia celulară și a întins fórte departe și în multe direcțiunĭ câmpul cercetărilor asupra organismului omenesc și a deteriorărilor luĭ. In 1856 el a fundat institutul de patologie din Berlin și revista medicală „Virchow's Archiv.“ Instituțiunea nóstră aprețiind meritele acestui binefăcĕtor al omenirii, ca un omagiu de respect și admirațiune, l-a ales membru onorar la 6 Aprilie în sesiunea anului trecut. Ér în ședința de la 6 Septemvrie, d-l Dr. Felix, aducênd trista veste a morții luĭ la cunoscința Academiei, a arătat meritele neperitóre ale ilustrului rĕposat.

D-rul N. *Kalinderu*, membru corespondent în secțiunea sciințifică, ales la 20 Martie 1890, a încetat din viéță în diua de 16 Aprilie. Membrii Academiei aflătorĭ în capitatală, au asistat la ceremonia funebră, ér colegul nostru d-l Dr. I. Felix, a rostit un discurs. In ședința de la 26 Aprilie, d-sa a arătat din non, printr'o cuvêntare simțitóre meritele regretatului nostru coleg.

D-rul Kalinderu a fost membru al academiei de medicină din Paris și profesor de clinica medicală la Universitatea din Bucurescĭ. De la dênsul ne-au rĕmas peste 50 de lucrărĭ originale, din carĭ 27 în limbile francesă și germană: comunicațiunĭ scientifice în academii, societățĭ, congrese și în reviste strĕine.

In cercetările sale, el a îmbrățișat tóte cestiunile marĭ ale medicinei, tratând cu preferință lucrărĭ de anatomie și istologie patologică. Studiile sale asupra leprei fac regretatului nostru coleg cea mai mare onóre și un titlu la recunoscința nóstră.

La 6 Decemvrie d-l Dr. V. Babeș, unul dintre cei mai distinșĭ colaboratorĭ ai sĕi, a cetit în ședința publică o cuvêntare *despre lucrările scientifice a le D-rului N. Kalinderu.*

La 25 Decemvrie a încetat din viéță Dr. Alexandru N. *Vitzu*, profesor la facultatea de sciințe și membru corespondent al Academiei în secțiunea scientifică, ales la 7 Aprilie 1897. Rĕposatul nostru coleg a început seriósele sale studii de fisiologie la Paris, unde a publicat în 1882: *„Cercelările asupra crustaceilor decapodĭ“.* Prin neintreruptele sale cercetărĭ și prin frumósele lucrărĭ de laborator șī-a făcut reputațiune în sciință. Revistele „Archives de physiologie“, „Journal de physiologie et pathologie générale“, „Bulletin de la société des sciences“, îĭ erau tot-déuna deschise. Acĭ șī-a publicat dênsul: Cercetările experimentale asupra centrului visual, asupra măduvei spinărei, asupra celulelor nervóse de la diferite animale etc. Dintre lucrările de laborator, a căruĭ înființare în 1892 s'a datorit stăruințelor sale mai cităm: „O nouă funcțiune a pancreasului“ (1894) „Doctrina secrețiunilor interne“ (1895) și „Secrețiunea internă a rinichilor“ (1895)

(Va urma)

„Purim.“

II.

Trăesc în mijlocul nostru numeroșĭ — póte prea numeroșĭ — credincioșĭ de ai sinagogei, carĭ îșī păstréză și păzesc tóte instituțiile și nu permit amestec strĕin în legile lor, carĭ le reguléză tótă viéța publică și privată până în cele mai intime detaliurĭ.

Ei însĕ se amestecă cu preferință în viéța publică a statelor, și adesea ajungĭ în corpurile legiuitóre ale diferitelor țĕrĭ, influințéză legiferarea, așa cum lor le convine, cum s'a întêmplat d. e. în Franța, unde legea asupra matrimoniului și divorțului creștinilor a fost codificată la stăruințele luĭ Naquet, după inspirația și stilisarea marelui rabin Astruc din Bruxella. Și s'ar puté aduce alte esemple de felul acesta, din apropiere. Ei ne cunosc tóte virtuțile și vițiile, obiceiurile și riturile tuturor confesiunilor. Noi însĕ ce cunóscem din ale lor?.... Vedem, că în fiecare an la 14 și 15 a lunei Adar fac veselie mare și se îmbată. Serbéză „Purim“-ul Dér ce e purimul?.... Esplicația ni-o dă conținutul cărții Ester.

Cartea acésta istorisesce nisce întêmplărĭ petrecute în mijlocul Evreilor, carĭ nu s'au întors în Palestina, ci au rĕmas în imperiul Persilor.

Ahasver, regele Persilor și Medilor, séu după titlul luĭ oficial, „care domnea de la India până la Ethiopia peste 127 de provincii“, în anul al treilea al domniei sale a făcut un ospĕț mare cu satrapiĭ sĕi. In diua a șeptea a ospĕțului fiind cam chirchilit, trimise 7 eunuchĭ sĕ aducă pe regina Vasti, ca sĕ arate frumsețea ei poporului și satrapilor. Regina însĕ se împotrivi, după cum spune un archeolog biblic, fiind-că acésta nu era, decât datina concubinelor, de a-se presenta în fața regelui și a satrapilor, când ei benchetuesc.

Cu tóte acestea Ahasver se mâniă fórte și la sfatul satrapilor a isgonit pe Vasti și s'a hotărît a da titlul de regină alteia, care va fi mai vrednică.

Și se dĕdŭ poruncă sĕ se adune fetele din tóte împĕrăția, și între celelalte fete era și Estera, nepóta luĭ Mordechai. Acésta, după-ce fŭ unsă 6 lunĭ cu oleiu de mir și șése lunĭ cu aromate și alte dresurĭ femeiescĭ (De sigur la sfatul unchiului șiret, spre a înlătura cunoscutul miros neplăcut al rassei, ca sĕ nu fie recunoscută ca Evreică) fŭ dusă înaintea regelui căruia, după sfatul unchiului ei, nu-i spuse că e Evreică. Și luĭ Ahasver i-a plăcut fata și a făcut din ea regină. Intr'acea Mordechai stând dile întregĭ pe la pórta palatului descoperi complotul a doi eunuchĭ pe carĭ îi denunță prin Estera regelui și furĭ spânduratĭ.

Étă decĭ, că a întrat în grațiile regelui nu numai Estera, ci și unchiul ei.

De aci încolo nu puteau sĕ mérgă lucrurile, decât în favorul Evreilor.

Ar trebui sĕ schițez tótă cartea despre cele ce s'au mai întêmplat, dér nu permite spațiul, destul că primul sfetnic al luĭ Ahasver, Haman, mâniindu-se rĕu pe Mordechai, fiind-că nu i-a dat reverența cuvenită, a hotărît a-șī rĕsbuna nu numai asupra luĭ, ci asupra întregului popor evreesc.

Și s'au aruncat sorțĭ (Purim) pentru fixarea dilei în care sĕ fie ucișĭ Jidovii. Și sorții a cădut pe diua a 13-a din luna a 12-a (Adar). Dér intervenția Esterei a întors lucrurile așa, că în aceeașĭ lună și di se întêmplă tocmai contrarul, adecă Evreilor li-s'a îngăduit sĕ-șī ucidă ei pe neamicii lor. Și mulțĭ din poporul țĕrii se făcură Iudei, căcĭ frica de Iudeĭ căduse peste ei.... „Și toțĭ mai marii provinciilor și satrapii și guvernatorii și economii regelui ajutară pe Iudei...“ Și uciseră în două dile peste 75.000 din neamicii lor.

Și atuncĭ au hotărît Iudeii ca acele două dile sĕ le serbeze cu mare solemnitate împreună cu cei ce s'au unit cu ei, în fie-care an, în tóte timpurile.

Étă decĭ „Purim“, adecă sorții aruncațĭ pentru fixarea dilei în care sĕ se stîrpéscă Evreii, întorșĭ prin Estera în sorții, carĭ fixau diua stîrpirei dușmanilor lor!

Imprejurarea, că în potriva Evreilor până în diua de adĭ se scólă câte un Haman, îi îndémnă sĕ procedeze fórte aspru cu vechiul Haman, simbolisând firesce prin acésta rĕsbunarea contra Hamanilor moderni. In Galiția de esemplu se face la Purim un om de paie, pe care îl tîrĕsc d'alungul stradilor prin noroiu, scuipându-l și călcându-l în picióre și strigând „Mórte lui Haman“. In cele din urmă îl ard.

Sub Ahasver este de a se ințelege Xerxe (485—465 a. Ch.), un rege fórte talentat, însĕ care după înfrângerea suferită de la Grecĭ, s'a dat beuturei.

După unii interpreți Haman ar fi fost Macedonean, jumĕtate Arnăut, jumĕtate Grec, ér „neamicii Evreilor“, după aceiașĭ interpreți, ar fi fost tot Grecĭ stabilițĭ în Persia și carĭ le făceau concurență Evreilor.

Veselia Evreilor din incidentul „Purim“-ului, adecă a serbării rĕsbunării, întrece orĭ-ce marginĭ. La acéstă serbare nĭ-se ofere ocasia sĕ vedem jidovĭ bețĭ, ceea-ce de altminterea este un lucru rar. Inșī-șī rabinii lor spun, că la „Purim“ fiecare jidov póte bé atât de mult, până nu va sci face deosebire între: „Afurisit sĕ fie Haman“ și „Binecuvêntat sĕ fie Haman“.

Oniță.

Literatură.

„Luceafărul“, revista tinerimei române de la universitatea din Budapesta, fascicolul 6 dto 15 Martie n. a apărut cu următoriul sumar: „Radiotelegrafia și fenomenele telepatice“, de G. Todică, „Lupte zadarnice“, de I. Lăpădatu (continuare din fascicolul anterior), „La vitrină“, de Simin; „S'a stins lumina“, de V. E. M., „Din poveștile isergiliei“, de Max Gorkij, apoi inceputul unei novele „Invinsă“, poesii, cronice, bibliografie, posta redacției.

„Luceafărul“ apare în Budapesta (VI. strada Vörösmarty nr. 60-a) la 1 și 15 a lunii, și costă 10 coróne pe an.

„Femeia și Familia“, revista beletristică-literară a d-lor S. Moldovan și I. Prodan, a apărut (fasc. 4 dto 15 Martie n.) cu următorul sumar: Vasile Alexandri, biografie și portret și o parte din drama sa „Ovidiu“, „Intreprindĕtorul de pompe funebre“, novelă de Puskin; „Albanesii“ (cu ilustrație); „Chemia în bucătărie“ (nu culină), humorescă de C. Schwiening, apoi felurimĭ: „La ce vîrstă se mărită femeile parisiene?“, „Fiarăle sĕlbatice și frumsețea femeiéscă“ și „Dreptul femeii“), sfaturĭ de menagiu, cronice, posta abonaților, moda, ér la cabinetul romanelor continuare din romanul „Doliul vĕduvei“, de A. Theuriet.

„Femeia și Familia“ apare în Sibiiu (tipografia „Tribunei“) la 1 și 15 a lunii și costă 10 coróne pe an. Red. și proprietarĭ: Silvestru Moldovan și Ioan Prodan.

ULTIME SCIRI.

Bucurescĭ, 18 Martie. Sesiunea generală a Academiei Române a fost deschisă erĭ sub preșidința d-lui P. S. Aurelian, care a cetit scrisórea d lui D. Sturdza, secretar general, prin care arată, că fiind bolnav nu póte lua parte la ședință. Episcopul Popea șī-a scuzat absența printr'o scrisóre. Dintre membrii de peste Carpațĭ e de față I. Vulcan. S'a cetit programul de lucrărĭ cu care Academia se va ocupa în acéstă sesiune.

Sofia, 18 Martie. In lupta de lângă Seres, *Sarafoff a fost grav rănit.* El a plecat spre Bulgaria. — Crisa ministerială provocată de demisiunea ministrului de rĕsboiŭ Papricof, în urma unor neînțelegerĭ cu privire la pregătirile de rĕsboiŭ, nu s'a înlăturat încă.

Diverse.

Și mai al dracului. S'a întîmplat în Londra nu de mult, că un gentlemen intrând în antișambra unei băncĭ, a trebuit sĕ-șī lase umbrela într'un colț al salei prinsă însĕ pe mânerŭ cu o bumbușcă, o carte de visită cu inscripția: „Umbrela acésta este proprietatea unuĭ om, a căruĭ fiecare lovitură de pumn cântăresce 200 chilograme Viu îndată“. Un pungaș tînĕr potlogar, totodată păcală, care se plimba după chilipir, puse mâna pe umbrelă și în locul ei lăsă o țidulă cu inscripția: „Eu am picióre, cu carĭ într'o óră fac 18 chilometri, eu nu mai viu.“

Microbul lenei este teribil de rĕspândit și mare ni-a fost bucuria când am audit, că un doctor american, d-rul W. Stiles, l'a descoperit. Acest microb — numit impropriu microb — este un fel de vierme intestinal. El produce lenea absorbind sucurile alimentare ale celor infectațĭ și sângele de asemenea. Sunt cu miile în intestin și aci îșī îndeplinesc rolul lor nefast. Póte că secretéză chiar vre-o otravă.

Acest microb al lenei nu e altceva de cât *„vermele anemiei“*; sub denumirea acésta *americană* îl presintă însĕ d-rul Stiles lumei medicale.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

---

mai bun lucru ar fi de a se menținea unirea cu o putere esecutivă cu desăvîrșire națională“.[6] Că guvernul frances, cu împĕratul Napoleon în frunte, credea în întórcerea domnitorului român către politica ruséscă, reiese cu prisosință din convorbirea de mai târdiu a ducelui de Grammont cu domnitorul detronat, în o întrevedere a lor din Viena: dér din aceeașĭ convorbire reiese și recunóscerea Francesilor că ei fusese înșelațĭ asupra scopurilor domnitorului.[7] Orĭ cum însĕ ar fi fost lucrurile, este un fapt stabilit, că la începutul lui 1866, tocmai când se plănuia rĕsturnarea domnitorului, acesta fusese părăsit de sprijinul Franței și lăsat în voia sorții.

Domnitorul, cuget deștept, nu putea sĕ nu-șī dee sémă de situația în care se afla înlăuntru și în afară. El îșī considera menirea ca împlinită, și era decĭ firesc lucru sĕ cugete a pune pecetea pe activitatea lui de până acuma, îndeplinind făgăduința dată de el la urcarea lui pe tronurile țĕrilor române, și așa se esplică pe deplin cugetarea cu care el încheia mesagiul sĕu din 6 Decemvrie 1865. Domnitorul credŭse de sigur, că împărtășind fostului sĕu proteguitor, împĕratului Napoleon, scopul sĕu de a abdica, va isbuti sĕ înlăture norul ce se lăsase între sóre și între el. El nu se gândise, că atuncea când mintea este preocupată de o cugetare, tóte cele ce întră în consciință sunt colorate în lumina ei, și că decĭ manifestarea dorinței lui de a părăsi scaunul, va fi interpretată tot în sensul vederilor înșelătóre ce prinsese rădĕcină la curtea Franței. Că depeșele agenților trimișĭ de domn pentru a expune luĭ Napoleon neașteptata hotărîre, vorbesc de rostirĭ simpatice la adresa domnitorului, acésta se esplică ușor, decă luăm în privire că politica și diplomația tot-déuna au ascuns adevĕrul și că au fățărit ceea-ce nu este.

A. D. Xenopol.

[6] *Le Siècle* 28 (16) Ianuarie 1866. Tot pe atuncĭ o broșură francesă, *Le prince Couza, la Russie*, Paris 1866, acusă pe domnitorul român de a fi devenit, prin lovitura de stat, unélta Rusiei Diare, carĭ apără pe domnitor sunt *La Patrie* 15 (3) Iunie 1866 și *Le Monde* 13 (1) Ian 1866. Chiar și acei protivnicĭ ce puneau în socotéla domnitorului jocul politicei rusescĭ, se mirau de a lui hotărîre. O broșură *Les Principautés-Unies devant la conférence*, Mars 1866, Paris p. 21 spune: „Qui pourrait croire que le prince qui a si audacieusement violé les libertés publiques, se souvient de l'engagement qu'il a pris le jour où il ceignait la double couronne d'Etienne le Grand et de Michel le Brave!“

[7] Mai sus, p. 53.

Cursul la bursa din Viena.

Din 19 Martie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121 35
Renta de corónе ung. 4% . . .	99 55
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½% .	93.—
Impr. căil. fer. ung. în argint 4% .	99.40
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.25
Bonurĭ rurale ungare 3½% . . .	94 —
Bonurĭ rurale croate-slavone . . .	99.25
Impr. ung. cu premii	200.—
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin .	159.—
Renta de hârtie austr.	100.65
Renta de argint austr.	100.65
Renta de aur austr.	121.40
Rente austr. 4% de corónе . .	101.20
Losurĭ din 1860.	154.15
Acţii de-ale Băncei austro-ungară .	15.97
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	751.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	689 —
Napoleondorĭ	19.10
Mărcĭ imperiale germane . . .	117.05
London vista	239.90
Paris vista	95.40
Note italiene	95.40

Cursul pieţei Braşov.

Din 18 Martie n. 1903.

	Cump.	Vênd.
Bancnot rom.	18.94	18.98
Argint român.	18.70	18.80
Napoleond'orĭ.	19.04	19.08
Galbenĭ	11.20	11.30
Mărcĭ germane	117.—	111.08
Lire turcescĭ	21.40	—.—
Scris fonc. Albina 5%	101.—	102.—
Ruble Rusescĭ	—.—	—.—

Sz. 1438—1903. tlkv.

Árverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. járásbiróság mint telekönyvi hatóság közhirré teszi, hogy a Margineni gr.-kel. hitközség végrehajtatónak Judele Encsi György és társa végrehajtást szenvedő elleni 299 kor. 60 filler tőkekövetelés es járulékai iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék (a fogarasi kir. járásbiróság) területén levő, a Marginen községben fekvő a margineni 108 sz. tljkvben végrehajtást szenvedettek és Iose Encsi Judele, valamint Szimion Judele neven álló A †

202	hrsz.	egész ingatlanra	7	kor.	3472	hrsz.	egész ingatlanra	5	kor.
227, 228	„	„ „	63	„	3482	„	„ „	11	„
615	„	„ „	42	„	4380	„	„ „	5	„
657	„	„ „	17	„	4382	„	„ „	5	„
692	„	„ „	28	„	4393	„	„ „	5	„
797	„	„ „	10	„	4468	„	„ „	11	„
787	„	„ „	13	„	4605	„	„ „	7	„
805	„	„ „	16	„	4788	„	„ „	6	„
819/1	„	„ „	27	„	4997	„	„ „	17	„
945	„	„ „	13	„	5125	„	„ „	11	„
987/1	„	„ „	11	„	5188	„	„ „	20	„
1035	„	„ „	5	„	5193	„	„ „	8	„
1556	„	„ „	9	„	5241	„	„ „	47	„
2224	„	„ „	7	„	5323/2	„	„ „	30	„
2232/2	„	„ „	22	„	5329	„	„ „	27	„
2676	„	„ „	5	„	5614	„	„ „	72	„
2677/2	„	„ „	8	„	5618	„	„ „	15	„

koronában ezennel megálapitott kikiáltási árban, elrendeltetik és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1903 évi Május hó 5-ik napján délelőtt 9 órakor** Marginen megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881 novem. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügymi-niszteri rendelet 8 §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX t. cz. 170 § sa értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Fogaras, 1903 évi február hó 13-ik napján.

A kir. jbiróság, mint tlknyvi hatóság.

TÖMÖS, kir. albiró.

880,1—1

Plecarea şi sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Braşov.

Valabil din 1 Octob. st. n. 1902.

Plecarea trenurilor din Braşov.

Dela Braşov la Budapesta:

I. Trenul mixt la óra 5·20 min. dimin.
II. Tr. accel. (peste Cluşiu) la ó. 2·45 m. p. m.
III. Trenul de pers. la óra 8·13 min. séra.
IV. Tr. acc. la órele 6·45 m. dimin.

Dela Braşov la Bucurescĭ:

I. Trenul de persóne la óra 3·55 m. dim.
II. Tren accel. la órele 6·55 m. dim.
III. Trenul mixt la órele 11·40 a. m.
IV. Trenul accel. la óra 2·19 min. p. m. (ce vine pe la Cluşiu).

Dela Braşov la Kezdi-Oşorheiu:

I. Trenul de pers. la óra 5.19 min. dim. (are legătură cu Tuşnad la óra 9.18, cu Ciuc) Szereda, la óra 10.46 min. a. m.
II. Trenul mixt la óra 8·50 min. a. m.
III. Trenul de per. la óra 3·15 m. p. m.

Dela Braşov la Zêrnescĭ (gar. Bartolomeiu

I. Trenul mixt la óra 9·2 min a. m.
II. Trenul mixt la óra 5·26 min. p. m.

Dela Braşov la Ciuc-Gyimes:

I. Trenul de pers. la óra 5·19 min. dim.
II. Trenul mixt la óre 8·50 mim. a. m.
III. Trenul de pers. la óra 3·15 min. p. m. (are legătură cu linia Tuşnad-Ciuc-Gyimes.

Sosirea trenurilor în Braşov:

Dela Budapesta la Braşov:

I. Tren accel. la órele 10·4 m. séra.
II. Trenul de persóne la óra 7·50 dim.
III. Tr. accel. peste Cluşiŭ la ó. 2·9 m. p. m.
IV. Trenul mixt la óra 9·27 min. séra.

Dela Bucurescĭ la Braşov:

I. Trenul accel. la óra 2.18 min. p. m.
II. Trenul mixt. la óra 9·23 min. p. m.
III. Trenul pers., la óra 5.— m. p. m.
IV. Tren. de pers. la óra 7·55 min. dim. (care circulă numai Vinerea dela Predeal .

Dela Kezdi-Oşorheiu la Brasov:

I. Trenul de persóne la óre 8 25 m. dim. (are legătură cu St.-Georgĭu, Ciuc-Sereda óra 3·20
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m. (are leg. dela Ciuc-Gyimes la 5.17 dim.)
III. Trenul mixt, la óra 6·50 m. séra (are legătură dela Palanca la 8.54 dim.)

Dela Zêrnescĭ la Braşov (gar. Bartolomeiu.)

I. Trenul mixt la óra 7·02 min. dim.
II. Trenul mixt la óra 1·12 min. p. m.

Dela Ciuc-Ghimes la Braşov:

I. Trenul de pers. la óra 8·25 m. dim.
II. Trenul de pers. la óra 1·53 m. p. m.
III. Trenul mixt la óra 6·50 min. séra. (Are legătură cu Tuşnad-Diuc-Gyimes.)